
HEGYVIDÉKI IGEHIRDETÉSEK

IMÁDKOZZATOK EGYMÁSÉRT!

Jakab levele 5,7-20

2019. NOVEMBER 3

IGEHIRDETŐ: SZABÓ ISTVÁN

Lekció: 93. zsoltár

Imádkozzunk: Magasztalunk és dicsőítünk, Urunk! Hódolattal jövünk Eléd, mert látjuk, hogy dicsőségeddel és felségeddel töltöttél el mindent, amit teremtettél mennyen és földön. De legkiváltképpen azért dicsőítünk, mert a sok vizek zúgásánál és a tengernek morajlásánál is felségesebb vagy Te, mindeneknek teremtője. Kegyelmed királyi székéhez jövünk alázattal. Alázattal, mert eltértünk utadról, mert vétkeink számosak és megterhelik életünket. Töredelemmel, mert bűneink folytán szövetséget kötöttünk a halállal és menthetetlenek vagyunk; egyedül csak Te könyörülhetsz meg rajtunk. Ezért buzgó esedezéssel kérünk, töröld el vétkeinket, oldozz föl bűneink terhe alól, tisztíts meg bennünket Szentlelked hatalmában, és újítsd bennünk Jézus Krisztus ábrázatját oly módon is, hogy Igéddel szólj hozzánk és a sákramentum szent jegyeivel bepecsételj szívünkbe minden ígéretedet. Megnyitjuk hát szívünket, szent hívással hívunk és sóvárgunk utánad, mennyei Atyánk, add Szentlelked erejét és minden áldásodat, amit számunkra készítettél. Krisztusért, szabadító Urunkért kérünk, hallgasd meg könyörgésünket. Ámen

Textus:

Legyetek azért, atyámfiai, béketűrők az Úrnak eljöveteleig. Íme, a szántóvető várja a földnek drága gyümölcsét, béketűrőssel várja, míg reggeli és estveli esőt kap. Legyetek ti is béketűrők, és erősítsétek meg szíveteiket, mert az Úrnak eljövetele közel van. Ne sóhajtozzatok egymás ellen, atyámfiai, hogy el ne ítéltessetek: íme, a Bíró az ajtó előtt áll. Például vegyétek, atyámfiai, a szenvedésben és béketűrésben a profétákat, akik az Úr nevében szólottak. Íme, boldogoknak mondjuk a túrni tudókat. Jóbnak tűrését hallottátok, és az Úrtól való végét láttátok, hogy igen irgalmas az Úr és könyörületes... Imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok: mert igen hasznos az igaznak buzgóságos könyörgése. Il-

lés ember volt, hozzánk hasonló természetű; és imádsággal kérte, hogy ne legyen eső, és nem volt eső a földön három esztendeig és hat hónapig. És ismét imádkozott, és az ég esőt adott, és a föld megteremte gyümölcsét. Atyámfiai, hogyha valaki ti köztetek eltévelyedik az igazságtól, és megtéríti őt valaki, tudja meg, hogy aki bűnöst térít meg az ő tévelygő útjáról, lelket ment meg a haláltól és sok bűnt elfedez. (Jakab apostol levele 5, 7-20, válogatott versek)

Szeretett gyülekezet, kedves testvérek! Amikor olvasni kezdtük Jakab levelét, azt mondtam, hogy Jakab meghökkentő módon kezdi levelét, így: » teljes örömmel tartásotok, ha a különböző, különféle kísértésekbe estek!« Most azt kell mondjam, a levél végéhez érve, hogy itt is meghökkenünk, mert nem úgy ér véget a levél, ahogy megszoktuk a bibliai leveleket olvasva, hogy például lekerelkedik a nagy üzenet, vagy valami rövid summázat foglalja össze a lényegét, vagy olvasható néhány személyes utalás mintegy post scripumpként, de mindenképpen ott van egy áldás és, igen, a döntő szó: ámen! Jakab levele mintha véget sem érne. Tömör és gyors, és mintha el lenne kapva a végéről még az »ámen« is! Mintha gyorsíró jegyezte volna le, s a végét már elnagyolta volna. A gyorsírók tömören írnak, attól gyorsírás a gyorsírás, hogy összeszűkítik a betűket, ezért nevezik így: sztenográfia. (Majd erről még fogok szólni.)

Mégis, ez a meghökkentő, gyors befejezés visszakapcsol a levél elejéhez. Azt mondja az utolsó vers: »tudja meg, hogy aki bűnöst térít meg tévelygő útjáról, lelket ment a haláltól és sok bűnt elfedez.« Lám, ezzel is kezdődött a levél, hiszen azt mondja Jakab: ne tévelyegjétek! Isten gonoszsággal nem kísértethető, Ő maga pedig nem kísért senkit, hanem mindenkit a tulajdon kívánsága von és édesget, aztán a kívánság megfogván, bűnt szül, a bűn pedig teljességre jutva halált nemz! Ne tévelyegjétek! (Jakab 1,13-16). S lám, itt a levél végén újra tévelygőkről hallunk. Aki megment valakit, aki tévelyeg (megcsalja önmagát), az megmenti az életét és sok bűnt elfedez. Hogy miképpen lehet ezt a kettőt összekötni, ahhoz nagy lépést kell megtennünk. Az első, amit a levélben végig láttunk, hogy Jakab mindegyre hosszútűrésre és állhatatosságra buzdít. A próbatételekben Istentől kell kérnünk hittel a bölcsességet, a bölcsesség pedig állhatatosság érlel bennünk, kitartást, helyben maradni tudást. Ennek a kiegészítője a hosszútűrés. Bizony, hatalmas dolog, amikor az ember mindenféle nehézséget el tud tűrni. Mindenféle nyomás nehezedik ránk kívülről, kísértések. S ezekből annyi van, hogy nem is kell számolgatni, oda tehetjük mögéjük a „hasas nyolcas”-t, a matematikai végtelenítő jelet. De ha megkapjuk Istentől a bölcsességet, az megtisztít, és felemel. Mert a nyomorúság és a kísértés arra késztet, hogy a rossz elöl Istenhez meneküljünk. „Álljatok ellene a gonosznak, és megfutamodik tőletek...közeledjétek Istenhez” – mondja az apostol Jakab 4,7-8). Igen, ha te Istenhez futsz, akkor elfut tőled a gonosz; ha te Istenhez pártolsz, elmenekül tőled a kísértő.

Am ha kétfelé sántikálunk, ha egyszerre akarunk két úrnak szolgálni, Istennek is és a Mammonnak is, ha a szánkából egyszerre jön ki áldás és átok, vagy ha kétszívűek vagyunk, akkor nem hagy el minket a gonosz. Ezért a hosszútűrésnek van egy másik, rejtettebb dimenziója is, éspedig az, amikor nem a másikat vagy a kívül-levőt, vagy az istellenest, az eleve romlottat kell elviselnünk (vannak ilyen eleve romlott emberek, hivatásos korruptak, megrontók) hanem önmagunkat kell valahogy kibírnunk. Nem akármilyen önmagunkat kibírni! Márpedig Jakab egyenest ránk mutatva mondja: ti kétszívűek! Nem kifelé mutogat, nem másokról mondja ezt, hanem egyenesen nekünk! S hogy ezzel igazán szembe nézhessünk, elhárít még egy hivatkozást. Ne sóhajtozzatok egymás ellen – mondja nekünk. Sóhajtozni. Különös és érdekes szó ez. A görög sztenosz szóból származik, erre utaltam az igehirdetés elején. Ez a szó azt jelenti, hogy minden összeszűkül, ahogy az orgona fújtatója is így préseli be a levegőt a sípokba. Aki már sóhajtozott, tudja, miről beszélek. Összeszűkül a torkunk és úgy fújuk magunkból a levegőt, szinte utolsó leheletünkig. De van ennek a szónak szép, transzcendens vonatkozása is, a kevésbé szép mellett. Hadd idézzek néhányat!

Mikor régi zsidók lefordították görögre a zoltárokat, ugyanezzel a szóval adták vissza a panaszkodó kifejezést. Két zoltárt hadd idézzek. Azt mondja a 6. zoltárban Dávid: „elfáradtam sóhajtozásomban...” Igen, el lehet fáradni a sok panaszban, annyit fújtatunk, annyit sóhajtoztunk már. De figyeljük meg, ez az Isten előtti óhajtozást jelenti. Azt mondja: „egész éjjel áztattam ágyamat, könnyhullatással öntöztem nyoszolyámat, szemem a bánattól elbágyadt, megvénhedett minden szorongató miatt.” (Zsoltár 6,7) Aztán a 31. zoltár ezt mondja: „könyörül rajtam Uram, mert szorongattatom, elsenyved a búbánat miatt a szemem, lelkem, testem. Bánatban enyészik életem és sóhajtásban múlnak éveim.” (Zsolt 31,10-11) Jaj, éveket lehet sóhajtozással tölteni, egy egész élet eltelhet sóhajtozással. S folytatja: bűnöm miatt roskad az erőm és kiasznak csontjaim.

Értjük a két zoltárból, hogy az ember vagy maga miatt sóhajtozik (bűnbánatban), vagy azért, mert körülvették és szorongatja az ellenség. Idézhetem még a Jeremiás siralmait, aki azt mondja: az elpusztult város tisztelői, látva a romokat sóhajtanak és elfordulnak (Siralmak 1,8). Mert csak ez maradt: a sóhaj, a tehetetlenség kifejezője. Olykor én is sóhajtok magamra és legyintek magamra, nem győzöm már, nyomnak, szűkre nyomnak, préselnek, beszorítanak, a levegőt is kinyomják belőlem.

De lehet ez a sóhaj felfohászzkodás is. Márk evangéliumának hetedik részében olvassuk, hogy amikor Jézus meggyógyította a süket embert, az úgy történt, hogy Jézus fölemelte tekintetét a mennybe és felsóhajtott (felfohászzkodott), majd ezt mondta a süketnek: effata (nyíl meg), és abban a pillanatban visszajött a hallása ennek a süket embernek. Ez az imádság sóhajtása! (Márk ev. 7,34)

És tudunk életsóhajtozásról is, igen pozitív értelemben. Pál apostol mondja a Római levélben, hogy mi, akik boldog szívvel valljuk, hogy nincsen kárhóztató ítélet azok ellen, akik Jézus Krisztusban vannak és a Szentlélekben járnak, mégis sóhajtozunk és várjuk a fiúságot, testünk megváltását, várjuk a feltámadást, várjuk Isten országának eljöttét (Rm 8,32). Maradandó boldogságunk és örömünk van Krisztusban, mégis sóhajtoztunk a mennyei teljesség után. Mi több – mondja ugyancsak Pál apostol a Második Korinthusi levélben, ahol már egyértelműen a feltámadásról beszél – tudjuk, hogy ez a földi sátorházunk elbomol, de maradandó épületünk van Istennél, és sóhajtozunk, mert vágyakozunk arra, hogy ami múlandó, azt elnyelje élet (2Kor 5,2.4). Ez tehát a várakozásnak, a reménykedésnek a sóhajtozása, türelmetlenül türelmes sóhajtozás ez, a szentek sóhajtozása ez, akik fölkiáltanak a mennyei trónushoz: meddig még, Uram? Betölti az egész világot a szenteknek a sóhajtozása.

Ám a szó jelent rosszfajta sóhajtozást is, és Jakab apostol éppenséggel arra int, hogy ne induljunk el ezen az semmibe vezető úton. A Zsidókhoz írt levél is szól erről, amikor arra tanít, hogy mi miképpen tudjuk mi, keresztyének a Krisztus útján járva Isten dicsőségét szolgálni ebben a világban? Nos, igen, valljuk meg őszintén, inkább sajnálatni szeretjük magunkat, mint Istennek szolgálni. S mondjuk: jaj, minket, keresztyéneket megvetnek itt Európában és a nyugati civilizációban; és eszünkbe se jutnak az üldözött keresztyének! Mondanak ránk valamit egy internetes fórumon, s mi máris gyászruhába öltözünk. Nagyon is tudjuk magunkat sajnálatni. Ezért mondja a Zsidó levél, hogy ha valaki arra kér, hogy tégy jót, örömmel tedd, ne sóhajtozva. (Zsid 13,7) A rabszolga sóhajtozik, a kényszermunkás sóhajtozik. Te örömmel tedd a jót, ne sóhajtozz, ha teheted!

És itt a sor végén áll, amit Jakab mond: ne sóhajtozzatok egymás ellen! Ne fújtassatok egymás ellen, ne lihegjetek egymás ellen, hanem imádkozzatok egymásért. Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy roppant munkát kell végeznünk, hogy legyőzzük magunkat, merthogy szívesen sóhajtozunk a másik ellen! És nem kívülállóról beszélék, valami ateista kommandóról, akik gyötörnek és mi meg sóhajtozunk miattuk. Nem Ördög öfelsége terrorista csapatairól szólok, akik szüntelenül fenyegetnek, és nem is Korrupt uraságról és méltóságos Korrupt ónagyságaról szólok, akik bűnbe visznek minket! Önmagunkról szólok. Egymás ellen ne sóhajtozzatok. Mi azonban szeretjük ezt a másik ellen sóhajtozást.

Jézusnak van erről egy szép példázata és azt szeretném, hogy most, az ige fényében némi alázattal a történet jó megértése érdekében nem hátra állnánk, jó református szokás szerint, hanem előre. A farizeus és a publikánus imádkozik a templomban; elöl áll a farizeus, a kegyes ember, hátul pedig Mr. Publikánus, a hivatásos korrupt. A farizeus azt mondja: »Isten! hálát adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek, ragadozók,

hamisak, paráznák, vagy mint ím e vámszedő is. Bőjtölök kétszer egy héten; dézsmát adok mindenből, amit szerzek.» (Lukács 18,10-14) Amikor imádkozunk, általában szemünket lehunyva állunk Isten elé, vagy éppen séggel az égbe tekintve imádkozunk. De hogy az imádkozó embernek hátrafelé is volna szeme? Valami különleges képessége volt ennek a farizeusnak, - hálát ad, hogy nem olyan, mint a vámszedő, a háta mögött. Jaj, de jó, hogy ott áll, lehet ellene sóhajtozni, és lehet érveket sorakoztatni az Úristen elé, hogy én bizony már háromszor is megdöntöttem volna a lelki maratón világsúcúsat, de ez a nyomorult bűnös mindig az utamba kerül, itt liheg a fülembé, ráakaszkodott a hátamra, hátráltatja a lelki fejlődésemet. Azért is hálát adok, hogy már nem vagyok olyan, mint ő. Aki pedig hátul áll, csak annyit mondott: »Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek.« De van ennek a rosszfajta sóhajtozásnak egy másik oka is, amiért olyan jól esik az nekünk. Ez pedig mi magunk vagyunk. Bár az imént azt mondtam, hogy tudunk önmagunk miatt sóhajtozni, de hozzá kell tennem, leginkább azért van panaszunk magunkra, mert, úgymond, nem megy valami. Az újkori ember, és mi mind újkoriak vagyunk, a célirányos cselekvést bálványozza. Van hát oka sóhajtozni. Kitűztünk valami célt, nem valósult meg, sóhajtozunk. Magamról beszélek; én már nagyon szerettem volna, ha a mai úrvacsorás istentiszteletet a félig-meddig kész, de fűtött templomban tartani. Nem sikerült, s biztos én is felelős vagyok érte; nem voltam elég agresszív, nem álltam ide korbáccsal, nem hajtottam a munkásokat, valamit biztosan én is elrontottam, hát sóhajtozom. De én most nem erről a sóhajtozásról beszélek, hanem az arról, amibe valóban bele kellene ereszkednünk önmagunk miatt. Ám - ahogy ezt a társas lélektan megtanítja nekünk - mi ezt a sóhajt áttoljuk a másokra. Olvassuk csak újra a Biblia nagy bűnbánó imádságait! Látjuk, maga miatt sóhajt a bűnbánó, és nem azért, mert nem sikerült neki valami. Nem azért sóhajt, mert nem volt elég erős, ügyes ezt-azt megtenni, hanem azért, mert - ahogyan Ézsaiás próféta mondja - mert szövetséget kötöttünk a halállal (Ézs 28,15), és nekünk ezen kellene sírnunk, szinte önmagunkat kellene megbánni úgy, ahogy vagyunk, testestől, lelkestől, mindenestől. Hát ez nem megy! Hát micsoda szégyen oda állni Isten elé és elsóhajtozni magunkat. Ézsaiás azt mondja, olyan makacs az ember, hogy még dicsekszik is ezzel a halálos, nyomorult szövetséggel!

Egyszóval tehát, Jakab azért mondja, hogy ne sóhajtozzatok egymás ellen, mert le akarja zárni ezeket a hamis utakat. Igen, ezek hamis utak, mert eltávolítanak az igazságtól. A levele elején azt mondta: ne tévelyegjetek, ne csapjátok be magatokat. Most a levele végén azt mondja: aki pedig egy tévelygőt megment, az életet ment meg. És nyomban értjük is, mit jelent az, hogy bár okod is volna rá, de nem sóhajtozol a másik ellen. Sőt, Jakab fokozza is ezt, és azt mondja: imádkozz érte. Sóhajtozni a másik ellen, rop-pant veszedelem. Évtizedek óta belesajog a szívem, amit kezdő lelkesként

éltem át egyszer. Családot látogattam, de leginkább a nagymamát, aki végig dolgozta az egész életét, jószággal kelt, jószággal nyugodott. De már megcsontosodott, meggöbösödött öregasszony lett belőle – és megkese-redett is. Semmire sem tudott jót mondani. Nos, náluk időzvéen hallom magam is, hogy mindenkire pikírt megjegyzéseket tesz a mama. Se fia, se lánya, se menyé, se unokái, senki meg nem állt előtte. Folyton rájuk tá-madt, nyomta-préselte őket, a pap előtt is csak a fejükre olvasott mindent, mígnem kirobbant a lányából a szó: mikor halsz már meg? Jaj, de fáj ez a szó! Hát Ne sóhajtozzatok egymás ellen, mert ennek ez lesz a vége: mikor halsz már meg? Hanem imádkozzatok egymásért, mert aki tévelygő újtjáról megtérít egy testvért, az életet ment és sok bűnt elfedez.

Tehát, ha tudni akarod, hogy mi a vége a másik elleni sóhajtozásnak, és mi a vége a másikért való imádkozásnak, akkor fontold meg jól Jakab szavát: ne sóhajtozzatok egymás ellen. Mert ha valaki megment egy tévelygőt, vagyis hazához egy eltévelyedet, aki rossz útra tévedt, eltévedt az igazságtól, az életet ment. Azt szokták mondani a Biblia-tudósok, hogy amikor az Ószövetséget olvassuk, főleg a prófétákat, a megtérés valahogy mindig magába foglalja a hazatérést, vagy a tévúton való megfordulást és a jó útra térést. Ha valaki betévedt egy zsákutcába, vissza kell tolatnia. Ha valaki úttalan útra téved a sivatagban, gyorsan vissza kell térnie, mert különben elpusztul a semmi kellős közepén. Térj meg, Izrael, kiáltottak a próféták, vagyis: rossz úton vagytok, a hamisság útján jártok, forduljatok meg, gyertek haza! Az Újszövetség mentális fordulatról beszél, amikor megtérést mond, vagyis az ember akarati, érzelmi, gondolati központja 180 fokos fordulatot vesz; eddig ezt-meg-ezt tartotta helyesnek és jónak, most felismeri az egyetlen igazságot. Ez pedig tudatos belső döntést hoz magával.

Lám, Jakabnál ezt a kettőt együtt látjuk. Mit látunk? Ha a másik ellen sóhajtozol és nem fölfelé sóhajtasz (fohászkodsz), vagyis nem imádkozol érte, hanem csak sóhajtozol ellene, akkor rossz úton jársz. Fölfelé nem sóhajthatsz a másik ellen! Fölfelé csak érette sóhajthatsz, fölfelé csak imádkozni lehet – imádkozzatok azokért is, akik titeket háborgatnak! –, fölfelé átkozódni nem lehet, fölfelé nem lehet azt mondani, hogy: mikor halsz már meg?! Dönts hátra el. Ki a te szövetségese? Az élet Ura vagy a halál? Azzal kezdtem, hogy ez a levél olyan, mintha nem lenne lezárva, nincs oda írva a végére, hogy ámen. Ki tudja, talán neked kell oda mondani a végére, hogy: ámen. Ha azzal érvelsz, hogy no persze, de az eltévelyedések, meg a kísértések, meg a hasadtszívűség, meg a gazdagok gögőssége és a szegények irigysége, nehéz ezek ellen nem sóhajtani, és ugyan ki tanít meg erre? - hadd idézzem a Filippi levelet: az az indulat legyen bennetek, amely volt Krisztusban (Fil 2,5), aki bizony agonizálva sóhajtott a Gecsemáné kertjében. És ott érted sóhajtott. És ha tudni akarod, hogy a másért

mondott imádság hathatós-e? – figyelj itt Jakab szavára. Illéssel példálódzik, akinek imádságára három és fél évig nem volt eső, és imádságára újra lett eső, és Jóbbal is példálózik, akinek ezer oka lett volna barátai ellen sóhajtani, akik csak teológiai igazságokat dokumentáltak a szenvedő emberen! Hát sóhajthatott volna ellenük. De mit olvasunk Jób könyve végén? Jób áldozatot mutatott be barátaiért, akik szenvedései közepette inkább az ellenségei voltak. Jób pedig előképe Krisztusnak, aki áldozatot mutatott be a golgotai kereszten – ellenségeiért. Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért. (Jn 16,13), de az Úr Jézus Krisztus mikor mi még ellenségei voltunk, életét adta értünk (Rm 5,10). Ne sóhajtozzatok egymás ellen! Mentsétek meg egymást. Sok bűnt kell elfeledni, sok bűnt kell elhordozni, sok bűnt kell Isten elé bűnbánattal, bűnbocsánat reményében oda vinni, de lehet, mert Krisztus megnyitotta az utat a kegyelem trónusához. S ha erre áment tudsz mondani, akkor Isten Szent Lelke erejében a te életedben is úgy lesz. Ámen

LEJEGYZTE: VÁSÁRHELYI PÉTER,
KIADJA: BUDAHEGYVIDÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
WWW.BUDAHEGYVIDEK.HU